

THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG PHÁT TRIỂN NHẬN THỨC CHO TRẺ MẪU GIÁO 5 TUỔI Ở CÁC TRƯỜNG MẦM NON HUYỆN VỊ THỦY, TỈNH HẬU GIANG

Nguyễn Quốc Trị¹ và Trần Thị Ánh Lua^{2*}

¹Khoa Quản lý giáo dục, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội, Việt Nam

²Học viên cao học, Trường Đại học Đồng Tháp, Việt Nam

*Tác giả liên hệ: Trần Thị Ánh Lua, Email: luatta.c0hoami.vithuy@haugiang.edu.vn

Lịch sử bài báo

Ngày nhận: 03/11/2024; Ngày nhận chỉnh sửa: 13/12/2024; Ngày duyệt đăng: 19/12/2024

Tóm tắt

Mục đích của nghiên cứu này là đánh giá được thực trạng quản lý hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi ở các trường mầm non huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang. Số liệu được thu thập từ 25 cán bộ quản lý và 100 giáo viên bằng các phương pháp quan sát, điều tra, phỏng vấn, nghiên cứu sản phẩm hoạt động. Kết quả khảo sát được chúng tôi xử lý số liệu theo thang đo 5 mức độ để tính điểm trung bình, độ lệch chuẩn và xếp thứ hạng để phân tích và đánh giá thực. Kết quả nghiên cứu cho thấy công tác quản lý mục tiêu, nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức và kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi nhìn chung đạt mức trung bình khá. Tuy nhiên, vẫn tồn tại một số mặt chỉ đạt mức trung bình, cần được xem xét và cải thiện để nâng cao chất lượng quản lý trong lĩnh vực này. Kết quả nghiên cứu này là cơ sở cho các trường mầm non huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang để xuất các biện pháp nâng cao hiệu quả quản lý phát triển nhận thức cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi ở các trường mầm non huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang

Từ khóa: Phát triển nhận thức, trẻ 5 tuổi, trường mầm non.

DOI: <https://doi.org/10.52714/dthu.13.03S.2024.1417>

Trích dẫn: Nguyễn, Q. T., & Trần, T. A. L. (2024). Thực trạng quản lý hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi ở các trường mầm non huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang. *Tạp chí Khoa học Đại học Đồng Tháp*, 13(03S), 182-190. <https://doi.org/10.52714/dthu.13.03S.2024.1417>.

Copyright © 2024 The author(s). This work is licensed under a CC BY-NC 4.0 License.

CURRENT MANAGEMENT OF COGNITIVE DEVELOPMENT ACTIVITIES FOR 5-YEAR-OLD PRESCHOOLERS IN VI THUY DISTRICT, HAU GIANG PROVINCE

Nguyen Quoc Tri¹ and Tran Thi Anh Lua^{2*}

¹*Faculty of Educational Management, Hanoi National University of Education, Vietnam*

²*Postgraduate, Dong Thap University, Cao Lanh 870000, Vietnam*

*Corresponding author: Tran Thi Anh Lua, Email: luatta.c0hoami.vithuy@haugiang.edu.vn

Article history

Received: 03/11/2024; Received in revised form: 13/12/2024; Accepted: 19/12/2024

Abstract

This study is to assess the current management of cognitive development activities for 5-year-old preschoolers in Vi Thuy district, Hau Giang province. Data were collected from 25 managers and 100 teachers via observation, investigation, interview, and research on activity products. The survey results were processed on a 5-level scale quantitatively. The research results show that the management of objectives, content, methods, forms of organization and inspection and evaluation of cognitive development results for 5-year-old preschool children generally reach an average level. However, some aspects are only average and need to be improved in this area. The research results are the basis for preschools in Vi Thuy district, Hau Giang province to propose measures for improvement on the concerned issues.

Keywords: *Cognitive development, 5-year-old children, preschool.*

1. Đặt vấn đề

Phát triển nhận thức (PTNT) là mục tiêu nền tảng của phát triển toàn diện thể chất, ngôn ngữ, tình cảm, kỹ năng xã hội và thẩm mỹ cho trẻ (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2021). PTNT tốt trẻ sẽ tự tin và có tinh thần ham học hỏi tích cực tham gia vào các hoạt động nhằm lĩnh hội những kiến thức, kỹ năng cần thiết để trẻ hòa nhập và phát triển trong xã hội hiện đại. Nghị quyết số 29-NQ/TW có quan điểm chỉ đạo về mục tiêu giáo dục mầm non: Giúp trẻ phát triển thể chất, tình cảm, hiểu biết, thẩm mỹ, hình thành các yếu tố đầu tiên của nhân cách, chuẩn bị tốt cho trẻ bước vào lớp 1 (Ban Chấp hành Trung ương, 2013). Bộ Giáo dục và Đào tạo (2024) đã có chỉ đạo các cơ sở giáo dục mầm non tăng cường tổ chức các hoạt động PTNT cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi ở trường mầm non phù hợp, hiệu quả, sử dụng linh hoạt các biện pháp giáo dục PTNT cho trẻ. Việc này bao gồm xây dựng các hoạt động học tập, khám phá, thực hành trải nghiệm nhằm giúp trẻ tiếp thu kiến thức, kỹ năng, tăng khả năng nhận biết, so sánh, phân loại, ghi nhớ, phân tích, sáng tạo, phát huy tối đa khả năng tư duy, vận động trí não và có kỹ năng giải quyết tốt một vấn đề hay tình huống nào đó của trẻ.

PTNT không chỉ mở rộng nhận thức cho trẻ về thế giới xung quanh mà còn là cách tiếp cận sáng tạo giúp trẻ vừa học tập, vừa trải nghiệm từ đó phát triển toàn diện cả về trí tuệ lẫn kỹ năng xã hội (Trương, 2017). PTNT là trọng tâm để nuôi dưỡng tính tích cực, sáng tạo và sự tò mò trong học tập của trẻ, giúp trẻ hứng thú với hoạt động mà còn thúc đẩy khả năng tư duy và tiếp thu kiến thức một cách tự nhiên của trẻ để đạt hiệu quả tốt nhất (Nguyễn, 2017). Hứng thú nhận thức là yếu tố nền tảng thúc đẩy trẻ tích cực tham gia vào các hoạt động học tập, từ đó không chỉ giúp trẻ tiếp thu kiến thức một cách tự nhiên mà còn phát huy khả năng sáng tạo và tư duy logic (Lương, 2019). Bộ Giáo dục và Đào tạo đã thiết kế tài liệu tập huấn hướng dẫn nâng cao năng lực chuyên môn cho cán bộ quản lý (CBQL) và giáo viên (GV) đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục năm học 2024-2025 mở chuyên đề, hướng dẫn tổ chức hoạt động khám phá khoa học qua thực hành trải nghiệm để PTNT cho trẻ (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2024).

Bên cạnh đó, Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện Vị Thủy tỉnh Hậu Giang đã có công văn số 219/PGDĐT ngày 13 tháng 9 năm 2022 về việc Hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ giáo dục mầm non năm học 2022-2023, và kế hoạch Số 35/KH-PGDĐT Vị Thủy triển khai chuyên đề PTNT phù hợp với bối cảnh địa phương năm học 2022-2023 (Phòng Giáo dục và Đào tạo, 2022). Trong những năm gần đây, công tác quản lý các hoạt động PTNT cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi tại các trường mầm non ở huyện Vị Thủy đã có những tiến bộ đáng kể. Tuy nhiên, trước yêu cầu của việc đổi mới giáo dục mầm non, công tác này vẫn còn nhiều hạn chế trong khâu quản lý, ảnh hưởng đến chất lượng giáo dục. Việc đánh giá chính xác thực trạng quản lý hoạt động PTNT cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi tại huyện Vị Thủy là nền tảng quan trọng để xác định các biện pháp quản lý phù hợp, nhằm nâng cao hiệu quả của các hoạt động này tại các trường mầm non trên địa bàn huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang hiện nay.

2. Nội dung

2.1. Các khái niệm cơ bản

Hoạt động PTNT là các hoạt động được tổ chức giúp trẻ tìm hiểu, khám phá thế giới xung quanh, phát triển sự nhạy cảm của các giác quan, có một số hiểu biết ban đầu về bản thân và các sự vật hiện tượng xung quanh nhằm rèn luyện khả năng quan sát, nhận xét, ghi nhớ và diễn đạt hiểu biết của mình bằng những câu nói đơn giản. PTNT cho trẻ là một quá trình tác động sư phạm có mục đích, có định hướng, có kế hoạch của nhà giáo dục đến trẻ nhằm hình thành cho trẻ một số biểu tượng đơn giản về thế giới xung quanh và phương thức hoạt động nhận thức sơ đẳng góp phần phát triển những năng lực và nhu cầu hoạt động nhận thức ở trẻ em (Phạm, 2020). Hoạt động PTNT cho trẻ mẫu giáo là quá trình tập trung vào việc dạy cho trẻ mẫu giáo cách xử lý thông tin, hình thành các khái niệm, tập có quan điểm riêng và tăng cường khả năng ngôn ngữ. Mục tiêu chính của sự PTNT là tăng cường khả năng phát triển của não, qua đó giúp trẻ hiểu và ứng xử được trong thế giới xung quanh. (Nguyễn, 2000).

Hoạt động PTNT cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi: Hoạt động PTNT cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi là một lĩnh vực quan trọng và phức tạp, đòi hỏi sự kết hợp giữa nhiều phương pháp và chiến lược giáo dục nhằm tiếp thu kiến thức và hình thành các kỹ năng phát triển về ngôn ngữ, suy nghĩ, cảm xúc và kỹ năng xã hội. Muốn PTNT cho trẻ ở bất kỳ lứa tuổi nào có hiệu quả trước tiên các GV cần hiểu rõ những đặc điểm tâm lý nói chung và đặc điểm nhận thức của trẻ ở từng lứa tuổi. Việc tổ chức các hoạt động PTNT cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi được thực hiện theo chương trình GDMN. Tuy nhiên, GV cần vận dụng các hình thức và phương pháp tổ chức một cách linh hoạt để hoạt động PTNT cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi đạt hiệu quả.

Quản lý hoạt động PTNT cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi ở trường mầm non: Quản lý hoạt động PTNT cho trẻ 5-tuổi ở các trường MN là sự tác động có mục đích, có kế hoạch của nhà QL (hiệu trưởng, phó hiệu trưởng, tổ trưởng chuyên môn) đến hoạt động PTNT cho trẻ thông qua lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo, giám sát và kiểm tra việc thực hiện các hoạt động PTNT nhằm đạt được mục đích PTNT cho trẻ. Việc giáo dục PTNT cho trẻ 5-6 tuổi nên thực hiện theo lộ trình cụ thể. Có thể nói, đây là một hoạt động cực kỳ quan trọng và cấp thiết, bởi nó sẽ theo sát và theo dõi từng giai đoạn phát triển về mặt nhận thức của trẻ ngay từ khi còn học MN. Nó sẽ là nền tảng, hỗ trợ cho quá trình phát triển về nhận thức sau này của trẻ. (Đào, 2018).

2.2. Phương pháp nghiên cứu

Khách thể khảo sát: 25 cán bộ quản lý (CBQL); 100 GV.

Thời gian khảo sát: từ năm 2023 đến năm 2024.

Địa bàn khảo sát: Phòng Giáo dục và Đào tạo và 06 trường mầm non trên địa bàn huyện Vị Thủy, gồm: Trường Mầm non Hoa Hồng, Trường Mầm non Vàng Anh, Trường Mầm non Họa Mi, Trường Mẫu giáo Vị Trung, Trường Mẫu giáo Vị Thủy, Trường Mẫu giáo Vị Thắng.

Phương pháp nghiên cứu: Điều tra thu thập số liệu bằng các phiếu hỏi, phỏng vấn, phân tích hồ sơ, tài liệu, sản phẩm hoạt động; Khách thể phỏng vấn bao gồm 5 CBQL được mã hoá (CBQL1-5) và 4 GV được mã hoá (GV1-4).

Cách thức xử lý số liệu: Xử lý số liệu bằng phương pháp thống kê toán học và phần mềm Microsoft Office Excel để tính điểm trung bình (ĐTB), xếp thứ hạng (TH). Trong đó, ĐTB được quy ước chia theo 5 mức độ (từ 5 đến 1) như sau: Mức 1: Từ 4,01 đến 5,0: Tốt. Mức 2: Từ 3,21 đến 4,0: Khá; Mức 3: Từ 2,61 đến 3,20: Trung bình; Mức 4: Từ 1,81 đến 2,60: Yếu; Mức 5: Từ 1 đến 1,80: Kém; TH xếp theo giá trị ĐTB từ cao xuống thấp với TH 1 là cao nhất.

2.3. Thực trạng quản lý hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi ở các trường mầm non huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang

2.3.1. Thực trạng quản lý mục tiêu hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi ở trường mầm non huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang

Mục tiêu là kết quả dự kiến về phát triển nhận thức ở trẻ cần đạt, là xuất phát điểm cho quá trình quản lý. Việc quản lý càng hiệu quả thì mục tiêu của các hoạt động PTNT cho trẻ càng được thực hiện tốt. Thực trạng vấn đề này được chúng tôi tập trung nghiên cứu và phân tích kết quả ở Bảng 1 sau:

Bảng 1. Quản lý thực hiện mục tiêu hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi ở trường mầm non huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang

TT	Nội dung	CBQL			GV		
		TB	ĐLC	TH	TB	ĐLC	TH
1	Xác định về mục tiêu PTNT cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi	2,96	0,78	6	2,91	0,67	6
2	Lập kế hoạch thực hiện mục tiêu PTNT cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi	3,64	0,7	3	3,79	0,71	3

TT	Nội dung	CBQL			GV		
		TB	ĐLC	TH	TB	ĐLC	TH
3	Đánh giá sự phát triển của trẻ thông qua các hoạt động và sản phẩm cụ thể	3,68	0,96	2	3,80	0,74	2
4	Chất lượng, năng lực GV thực hiện hoạt động giáo dục PTNT cho trẻ	4,20	0,57	1	4,03	0,73	1
5	Tạo môi trường và cơ hội để GV thể hiện sự sáng tạo trong việc thiết kế nội dung hoạt động PTNT cho trẻ	3,04	0,67	5	2,99	0,75	5
6	Cải tiến các hoạt động dạy học theo hướng cá nhân hóa và phát triển toàn diện cho trẻ	3,56	0,76	4	3,25	0,86	4
Trung bình chung		3,51			3,46		

Kết quả khảo sát cho thấy mức độ quản lý thực hiện mục tiêu hoạt động PTNT cho trẻ khá toàn diện, với ĐTB của CBQL là 3,51 và GV 3,46 đạt mức khá. Độ lệch chuẩn (ĐLC) dưới 1 chứng tỏ các ý kiến khảo sát tập trung, tin cậy. Mục tiêu được quan tâm quản lý đạt kết quả xếp TH cao nhất là phẩm chất, năng lực GV thực hiện hoạt động giáo dục PTNT cho trẻ. TB của (CBQL=4,20 và GV = 4,03). Điều này thể hiện sự nỗ lực của ban giám hiệu trong việc nâng cao năng lực chuyên môn của GV. Về mục tiêu tạo môi trường và cơ hội để GV thể hiện sự sáng tạo trong việc thiết kế nội dung hoạt động PTNT cho trẻ được các khách thể khảo sát đánh giá ở mức trung bình (CBQL=3,04; GV=2,99). Nội dung xác định mục tiêu PTNT cho trẻ được các khách thể khảo sát đánh giá thấp nhất (TB: CBQL = 2,96 và GV = 2,91) xếp TH 6. Mặc dù đây là yếu tố quan trọng, song kết quả khảo sát cho thấy vẫn còn một số GV chưa cảm nhận được sự chỉ đạo từ lãnh đạo trường. Để rõ hơn nguyên nhân 2 mục tiêu trên thực hiện còn hạn chế chúng tôi tiến hành phỏng vấn CBQL1 được biết: Cần nguồn tài liệu hướng dẫn cụ thể, năng lực của một bộ phận GV còn hạn chế, phương pháp thực hiện chưa linh hoạt, sự quan tâm chỉ đạo và tạo động lực cho GV chưa đầy đủ. GV1 cũng cho biết thêm rằng do GV còn chịu áp lực từ khối lượng công việc hành chính và công tác kiểm tra, đánh giá chuyên môn, nên không có đủ thời gian hoặc điều kiện để sáng tạo trong hoạt động dạy học. Ngoài ra, GV chưa được tham gia nhiều vào các khóa tập huấn, bồi dưỡng chuyên sâu. Đây là những vấn đề thực tiễn cần được quan tâm quản lý để thực hiện mục tiêu hoạt động PTNT một cách tốt hơn.

2.3.2. Thực trạng quản lý thực hiện nội dung hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi ở trường mầm non huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang

Nội dung giáo dục là cơ sở để thực hiện các mục tiêu PTNT cho trẻ. Quản lý hiệu quả nội dung giáo dục, thông qua việc thiết kế, tổ chức và đánh giá, sẽ giúp đạt được các mục tiêu này. Thực trạng quản lý nội dung hoạt động PTNT cho trẻ được thể hiện ở Bảng 2.

Bảng 2. Quản lý thực hiện nội dung hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi ở trường mầm non huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang

TT	Nội dung	CBQL			GV		
		TB	ĐLC	TH	TB	ĐLC	TH
1	Xây dựng nội dung cụ thể, phù hợp với mục tiêu đề ra	4,16	0,74	1	4,06	0,75	1
2	Tổ chức thực hiện nội dung chương trình hoạt động giáo dục PTNT cho trẻ 5 tuổi	3,36	0,56	2	3,67	0,68	2

TT	Nội dung	CBQL			GV		
		TB	ĐLC	TH	TB	ĐLC	TH
3	Chỉ đạo việc triển khai nội dung hoạt động giáo dục PTNT cho trẻ 5 tuổi	3,32	0,47	3	3,28	0,87	3
4	Kiểm tra thực hiện nội dung hoạt động giáo dục PTNT cho trẻ 5 tuổi	2,88	0,66	4	2,83	0,68	4
Trung bình chung		3,43			3,46		

Kết quả khảo sát trên cho thấy nhà trường đã quan tâm quản lý khá đầy đủ các nội dung hoạt động PTNT cho trẻ. Cả hai khách thể đánh giá đạt mức khá với ĐTB theo ý kiến của (CBQL=3,43; GV= 3,46). Xây dựng nội dung cụ thể, phù hợp với mục tiêu đề ra được đánh giá mức tốt, xếp TH 1 cả 2 khách thể khảo sát (CBQL=4,16; GV=4,06). Việc tổ chức, chỉ đạo thực hiện nội dung PTNT cho trẻ đạt mức khá. Kết quả nghiên cứu này cũng đã khẳng định các nhà quản lý các trường mầm non huyện Vị Thủy chú trọng và đã thực hiện tốt nội dung quản lý này. Riêng việc kiểm tra thực hiện nội dung hoạt động giáo dục PTNT cho trẻ được đánh giá mức độ thực hiện thấp nhất. Ý kiến (CBQL=2,88; GV=2,83) đạt mức trung bình. Phỏng vấn CBQL02 được biết: Hiện nay, các trường mầm non đang tập trung nỗ lực vào việc xây dựng nội dung và tổ chức chỉ đạo thực hiện các hoạt động PTNT cho trẻ. Tuy nhiên, một vấn đề đáng lưu ý là khâu kiểm tra và đánh giá hiệu quả thực hiện của các hoạt động này vẫn chưa được quan tâm đúng mức. Thay vì có những đánh giá thường xuyên, việc kiểm tra thường chỉ diễn ra qua một số buổi dự giờ GV trong năm. Do khối lượng công việc lớn, việc kiểm tra và đánh giá toàn diện các hoạt động PTNT có thể bị bỏ qua hoặc không được thực hiện đầy đủ. Theo ý kiến của GV GV02, một số trường còn chưa xây dựng đầy đủ hoặc cụ thể hóa các tiêu chí đánh giá cho quá trình PTNT. Ngoài ra, việc tập huấn để nâng cao năng lực thực hiện cho GV cũng chưa được chú trọng.

2.3.3. Thực trạng quản lý phương pháp và hình thức tổ chức hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi ở trường mầm non huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang

Hiệu quả của việc tổ chức hoạt động PTNT cho trẻ phụ thuộc vào quản lý phương pháp, hình thức tổ chức hoạt động. Thực trạng vấn đề này được khảo sát, thống kê và trình bày kết quả ở Bảng 3.

Bảng 3. Quản lý phương pháp và hình thức hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi ở trường mầm non huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang

TT	Phương pháp, hình thức	CBQL			GV		
		TB	ĐLC	TH	TB	ĐLC	TH
1	Bồi dưỡng GV phương pháp, xây dựng môi trường hoạt động giáo dục PTNT cho trẻ	3,64	0,7	3	3,85	0,67	3
2	Thiết kế và tổ chức các hoạt động PTNT cho trẻ đa dạng và phù hợp	3,68	0,69	2	3,88	0,69	2
3	Kiểm tra, đánh giá việc sử dụng phương pháp, hình thức trong hoạt động PTNT cho trẻ	4,12	0,52	1	3,91	0,71	1
4	Chỉ đạo đổi mới, hiện đại hóa phương pháp, hình thức tổ chức hoạt động PTNT cho trẻ	3,56	0,76	4	3,28	0,96	4
Trung bình chung		3,75			3,73		

Kết quả khảo sát cho thấy rằng công tác quản lý phương pháp hoạt động PTNT cho trẻ tại các trường mầm non huyện Vị Thủy đã đạt được những kết quả đáng kể, với ĐTB của CBQL

là 3,75; GV là 3,73 đạt mức khá. Điều này cho thấy rằng các trường đã thực hiện quản lý khá tốt các phương pháp hoạt động PTNT cho trẻ. Tuy nhiên, trong công tác quản lý nội dung chỉ đạo đổi mới, hiện đại hóa phương pháp, hình thức tổ chức động PTNT cho trẻ có điểm TB của (CBQL là 3,56; GV là 3,28), xếp thứ hạng 4 trong các nội dung được khảo sát. Thông tin này cho thấy rằng công tác quản lý và cập nhật phương pháp mới còn hạn chế. Qua phỏng vấn CBQL3, được biết rằng một số trường vẫn chưa áp dụng các phương pháp hiện đại trong tổ chức hoạt động PTNT cho trẻ do hạn chế về điều kiện, thời gian công việc, thiếu tài liệu cập nhật. Điều này dẫn đến việc GV chủ yếu áp dụng các phương pháp truyền thống, ít đổi mới và sáng tạo. Ngoài ra, ý kiến của GV3 cũng chỉ ra rằng một số GV có tuổi, năng lực hạn chế, thiếu kinh nghiệm hoặc chưa có hiểu biết sâu sắc về phương pháp hiện đại, dẫn đến việc dạy theo phương pháp truyền thống và ngại thay đổi phương pháp giảng dạy.

2.3.4. Thực trạng quản lý việc kiểm tra, đánh giá tổ chức hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi ở trường mầm non huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang

Kiểm tra, đánh giá là thước đo kết quả, là cơ sở cho việc cải tiến và đổi mới nâng cao chất lượng hoạt động PTNT cho trẻ. Kết quả nghiên cứu thực trạng này được trình bày ở bảng 4 dưới đây.

Bảng 4. Quản lý việc kiểm tra, đánh giá hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi ở trường mầm non huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang

TT	Kiểm tra đánh giá	CBQL			GV		
		TB	ĐLC	TH	TB	ĐLC	TH
1	Xây dựng các tiêu chuẩn, tiêu chí, công cụ đánh giá hoạt động giáo dục PTNT cho trẻ	3,76	0,83	1	3,83	0,73	1
2	Tổ chức đánh giá hoạt động PTNT cho trẻ theo tiêu chuẩn, tiêu chí xác định	3,04	0,45	4	3,25	0,86	5
3	Chỉ đạo đổi mới kiểm tra đánh giá các hoạt động PTNT cho trẻ	3,16	0,55	3	3,77	0,74	4
4	Phản hồi kết quả kiểm tra, đánh giá; điều chỉnh, khắc phục những hạn chế trong hoạt động giáo dục PTNT cho trẻ	3,72	0,73	2	3,79	0,71	2
Trung bình chung		3,45			3,68		

Dựa vào kết quả khảo sát ở Bảng 4, các công việc kiểm tra, đánh giá hoạt động PTNT cho trẻ đạt mức khá. TB ý kiến đánh giá CBQL dao động từ 3,04 đến 3,76; GV từ 3,25 đến 3,83. Trung bình chung ý kiến đánh giá của CBQL là 3,45 và GV là 3,68. Đạt mức khá ở tất cả các nội dung. Độ lệch chuẩn nhỏ (0,61; 0,75) các giá trị trong dữ liệu càng gần nhau, thống nhất. Để rõ hơn thông tin định tính chúng tôi tiến hành phỏng vấn CBQL04 thu được ý kiến sau: Cán bộ quản lý chuyên môn luôn quan tâm thực hiện kiểm tra, đánh giá hoạt động PTNT cho trẻ. Tuy nhiên, công việc này vẫn còn gặp nhiều khó khăn, đặc biệt tổ chức đánh giá hoạt động PTNT cho trẻ theo tiêu chuẩn, tiêu chí xác định chưa thường xuyên; chưa có sự đột phá trong khâu chỉ đạo đổi mới kiểm tra đánh giá các hoạt động PTNT cho trẻ. CBQL ít đi kiểm tra thực tế để thấy được những khó khăn của GV và trẻ trong hoạt động này, đôi khi CBQL chưa có những chỉ đạo kịp thời để nâng cao chất lượng của hoạt động PTNT cho trẻ mà chỉ đạo chung trong kế hoạch nhiệm vụ năm học. Để nâng cao hiệu quả việc quản lý kiểm tra hoạt động PTNT cho trẻ, CBQL cần tiến hành hoạt động kiểm tra và đánh giá thường xuyên các công việc của GV. Qua đây, CBQL có thể phát hiện những khó khăn tồn tại và đề xuất các biện pháp khắc phục. Vì vậy, để đạt hiệu quả cao hơn, nhà trường cần xây dựng các tiêu chuẩn, tiêu chí, công cụ đánh giá hoạt động giáo dục PTNT cho trẻ một cách khoa học hơn.

2.4. Đánh giá chung về thực trạng quản lý hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi ở các trường mầm non huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang

2.4.1. Điểm mạnh

Hiện tại, nhiều CBQL và GV trong các trường MN đã nhận thức rõ tầm quan trọng của hoạt động PTNT cho trẻ. Kết quả khảo sát cho thấy tỷ lệ đồng ý cao, minh chứng cho sự nhận thức đúng đắn này. Khi có nhận thức tốt, CBQL có thể thực hiện chính xác các chức năng quản lý, từ xác định mục tiêu, lựa chọn nội dung, phương pháp đến hình thức và đánh giá trẻ. Những yếu tố này đều được điều chỉnh phù hợp với độ tuổi, nhu cầu và điều kiện thực tế của nhà trường. Hoạt động PTNT diễn ra thông qua các hoạt động hàng ngày và tham quan dã ngoại, kèm theo các kế hoạch cụ thể, phân công rõ ràng, đảm bảo hiệu quả và linh hoạt trong quản lý.

Nhìn chung, quản lý hoạt động PTNT cho trẻ tại các trường mầm non huyện Vị Thủy có nhiều ưu điểm, đáp ứng các yêu cầu cơ bản. Sự thành công này phần lớn nhờ vào sự quan tâm chỉ đạo chặt chẽ từ các cấp lãnh đạo và Phòng Giáo dục và Đào tạo. Cán bộ quản lý có kiến thức sâu rộng, chỉ đạo GV kỹ lưỡng trong việc PTNT. Đội ngũ GV trẻ, nhiệt tình, yêu nghề và có trình độ đạt chuẩn, góp phần quan trọng vào việc chăm sóc và giáo dục trẻ.

2.6.2. Hạn chế và tồn tại

Thực tế cho thấy, một số CBQL và GV vẫn chưa nhận thức đúng vai trò của hoạt động PTNT cho trẻ. Điều này dẫn đến khó khăn trong việc xây dựng kế hoạch, lựa chọn nội dung, phương pháp và hình thức giáo dục phù hợp. Đây là những dấu hiệu cho thấy cần nâng cao năng lực và kỹ năng thiết kế các hoạt động PTNT. Một số CBQL còn gặp khó khăn trong việc lập kế hoạch bồi dưỡng và quản lý chất lượng hoạt động PTNT, tổ chức và chỉ đạo chưa đạt hiệu quả cao, thiếu sự theo sát và hướng dẫn trong quá trình thực hiện. Công tác kiểm tra và đánh giá tại một số trường cũng chưa được thực hiện đầy đủ.

Để cải thiện tình hình, cần nâng cao nghiệp vụ quản lý và kỹ năng tổ chức, giám sát và đánh giá hoạt động PTNT của GV. Cán bộ quản lý và GV cần được đào tạo chuyên sâu hơn về chuyên môn và kỹ năng QL để đáp ứng những yêu cầu và thách thức trong lĩnh vực này. Đồng thời, việc xây dựng hệ thống kiểm tra và đánh giá chất lượng PTNT cũng là một yếu tố quan trọng để đảm bảo hiệu quả hoạt động.

2.4.3. Nguyên nhân của những hạn chế và tồn tại

Thứ nhất, phần lớn thời gian của GVMN dành cho việc chăm sóc và nuôi dưỡng trẻ, từ ăn uống, vệ sinh đến giấc ngủ. Bên cạnh đó, GV còn phải thực hiện các hoạt động giáo dục đa dạng nhằm phát triển toàn diện cho trẻ. Một thách thức lớn đối với GV là phải thường xuyên thay đổi nội dung chương trình giáo dục để phù hợp với yêu cầu thực tế.

Thứ hai, các chương trình GDMN cần được cập nhật và đổi mới tổ chức hoạt động liên tục để đáp ứng yêu cầu của xã hội và sự phát triển công nghệ.

Thứ ba, GV cần nắm vững chương trình khung để lựa chọn nội dung giáo dục phù hợp với từng nhóm trẻ. Việc áp dụng phương pháp và hình thức giáo dục thích hợp sẽ giúp thúc đẩy sự phát triển toàn diện của trẻ.

Thứ tư, một số CBQL thiếu kinh nghiệm trong QL hoạt động GDMN, dẫn đến hiệu quả QL chưa cao. Do đó, cần đầu tư vào đào tạo và hỗ trợ để nâng cao năng lực QL cho đội ngũ này, từ đó cải thiện hiệu quả trong hoạt động GDMN.

3. Kết luận

Kết quả khảo sát cho thấy việc quản lý hoạt động PTNT cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi ở các trường mầm non huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang đạt mức khá. Các chủ thể quản lý đã thực hiện tốt các mục tiêu, áp dụng đa dạng phương pháp giáo dục và tổ chức hoạt động phù hợp. Tuy nhiên, khâu kiểm tra và đánh giá hoạt động PTNT cho trẻ 5 tuổi vẫn còn hạn chế, đặc biệt là khâu chỉ đạo đổi mới kiểm tra đánh giá các hoạt động PTNT cho trẻ. Nghiên cứu cũng chỉ ra

ràng việc xác định mục tiêu PTNT cho trẻ 5 tuổi và khuyến khích sự chủ động, sáng tạo của GV trong dạy học chưa được chú trọng. Giáo viên chưa có điều kiện nghiên cứu và áp dụng các phương pháp mới, hiện đại trong tổ chức hoạt động PTNT. Ngoài ra, đội ngũ cán bộ quản lý chưa xây dựng được bộ tiêu chí đánh giá cụ thể, dẫn đến kết quả đánh giá còn chung chung. Những phát hiện này cung cấp cơ sở khoa học quan trọng cho việc đề xuất các biện pháp quản lý hiệu quả, nhằm đổi mới và nâng cao chất lượng hoạt động PTNT cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi, không chỉ ở huyện Vị Thủy mà còn góp phần cải thiện giáo dục mầm non nói chung.

Tài liệu tham khảo

- Ban Chấp hành Trung ương. (2013), *Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 về việc ban hành đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường, định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế.*
- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2021). *Văn bản hợp nhất số 01/VBHN-BGDĐT ngày 13/04/2021, Thông tư ban hành Chương trình Giáo dục mầm non.*
- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2024). *Công văn số 4868/BGDĐT-GDMN - Hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ năm học 2024-2025*
- Bộ Giáo dục và Đào Tạo. (2024). *Tài liệu tập huấn- Hướng dẫn nâng cao năng lực chuyên môn cho cán bộ quản lý và giáo viên mầm non đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục năm học 2024-2025, Hà Nội.*
- Đào, T. C. H. (2018). *Quản lý hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường mầm non tư thục.* Luận án tiến sĩ Quản lý giáo dục, Học viện Khoa học xã hội, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam.
- Lường, T. Đ. (2019). *Thực trạng phát triển hứng thú nhận thức trong hoạt động học cho trẻ mẫu giáo 5 -6 tuổi của giáo viên mầm non huyện Thuận Châu, tỉnh Sơn La.* *Tạp chí Giáo dục, Số 458, 20-25.*
- Nguyễn, T. H. (2017). *Giáo dục học mầm non.* Hà Nội: NXB Đại học Sư phạm.
- Nguyễn, T. N. (2020). *Quản lý hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ mẫu giáo ở các trường mầm non huyện Hoàng Su Phì, tỉnh Hà Giang.* Luận văn thạc sĩ Khoa học giáo dục, Trường Đại học Sư phạm, Đại học Thái Nguyên.
- Phạm, T. T. H. (2020). *Quản lý hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường mầm non tư thục quận Hà Đông, Hà Nội.* Luận văn thạc sĩ Quản lý giáo dục, Học viện Khoa học xã hội, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam.
- Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện Vị Thủy tỉnh Hậu Giang. (2023a). *Công văn số 219 /PGDĐT ngày 13 tháng 9 năm 2022 về việc Hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ giáo dục mầm non năm học 2022-2023.*
- Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện Vị Thủy tỉnh Hậu Giang. (2023b). *Kế hoạch Số 35/KH-PGDĐT Vị Thủy triển khai chuyên đề Phát triển tình cảm, kỹ năng xã hội phù hợp với bối cảnh địa phương năm học 2022-2023.*
- Trương, T. T. A. (2017). *Vai trò của đồng dao đối với việc phát triển nhận thức cho trẻ ở lứa tuổi mầm non.* *Tạp chí Giáo dục, số 404, 19-20.*